

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Главна дирекция „Оперативна програма Околна среда“

Изх. № 95-00-1643/16,04...2021 г.

ДО
ЕМИЛ ДИМИТРОВ
МИНИСТЪР
НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ДОКЛАД

от Гергана Грозданова – и.д. главен директор на ГД ОПОС

Относно: Идентифицирани рискове и нарушения при изпълнението на основните функции на главната дирекция като управляващ орган на ОПОС.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИМИТРОВ,

В резултат на извършен анализ на текущото изпълнение на основните функции на главната дирекция, бих желала да Ви информирам за основни идентифицирани рискове и евентуални нарушения, свързани с дейностите, осъществявани от главна дирекция ОПОС.

Към момента се констатира значително изоставане в усвояването на предвидения ресурс по програмата. До момента по ОПОС 2014-2020 са договорени 313 проекта за 3,807 млрд.лв., представляващи 113.60% от бюджета на програмата. Изплатените на бенефициентите суми възлизат на 1,327 млрд.лв. (39,14) а сертифицираните пред Европейската комисия (ЕК) разходи са 1,114 млрд.лв. (38,85%).

Видно от приложение 1 / изпълнение на оперативните програми/ ОПОС е на последно място по усвояване на ресурса от всички оперативни програми. За сравнение средната усвояемост по програмите на ниво държава е приблизително 50%.

Причините за драстичното изоставане на програмата могат да бъдат обобщени в следните направления:

- Нелобро планиране и прогнозиране

Към настоящия момент прогнозата за сертификация на годишна база не се изпълнява, като основен проблем е начинът на залагане на прогнозните суми за съответните периоди. За сравнение планиран сертификат за представяне на разходи за сертификация за период декември 2020-февруари 2021 са предвидени средства в

старттирана и допълнителна проверка. Приложение 5- доклад от Сметна палата и отговор от УО.

- Липса на адекватни решения по основни проблеми в хода на изпълнението на програмата:
Като основен и много важен пропуск се констатира несъобразяването с писмо на ЕК вх. № 54-00-89/09.05.2018 г. по отношение на Държавните помощи, касаещи подготовка на процедура за кандидатстване с бенефициент Столична община, като предвидения за усвояване ресурс от бенефициента е размер до **99 000 000** лв., планирани за настоящия програмен период. Към настоящия момент при съгласувателната процедура на насоките за кандидатстване е налично становище на дирекция „Държавни помощи“ на МФ, от което става ясно, че при подготовката на процедурата е необходимо да се стартират допълнителни процедури за съгласуване на режим „Държавни помощи“ със службите на ЕК. Драстичната забава и непредприемане на действия от страна на УО на ОПОС подставя под риск предоставянето на предвидената БФП на конкретния бенефициент и реализацията на проекта в настоящия програмен период, загуба на средствата в огромен размер, предвидени за реализацията на важния за бенефициента и УО проект в сектор „Води“
Приложение 6- писмо на ЕК, касаещо въпроса за държавните помощи.
- Наличие на съмнения за конфликт на интереси и други обвързаности с определени изпълнители по договори за БФП, сключване на договори за консултантски услуги с физически лица за дейности, за които следва да се използва експертизата и опита на ресорните дирекции на МОСВ.

1. Сключен договор № 34-149/28.10.2020 г. на стойност 29 000,00 лв. с Петър Атанасов Трайков с предмет „Подпомагане и експертиза в отдел Програмиране и планиране “ на ГД ОПОС, МОСВ в дейности, свързани с разработването на документи по приоритет „Отпадъци“ на ПОС 2021-2027“

Същото лице е ръководител на проект „Изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци“ с бенефициент община Пловдив, за което получава съответното възнаграждение.

2. Сключени договори с Денис Ботев Табаков с предмет „Оценка на проектни предложения“ на обща стойност 29 190,00 лв. през годините, като същият е участвал в оценката на следните проектни предложения по приоритетна ос 1 : ВиК Сливен, ВиК Силистра, ВиК Перник, ВиК Видин, ВиК Пловдив и в оценка на ВиК Добрич. Процедура **BG16M1OP002-5.004 Мерки за адресиране на транспорта като източник на замърсяване на атмосферния въздух** с бенефициент Столична община - три проекта (трамваи, тролей и електробуси) Процедура **BG16M1OP002-4.006 Интегриране, надграждане и оптимизация на процесите по превенция, готовност и реагиране на рискове от природен характер** бенефициент ГД ПБЗН, Процедура **BG16M1OP002-1.019 Доизграждане и оборудване на мрежите за контролен и оперативен мониторинг на химичното състояние и подземните води-** бенефициент ИАОС

Същото лице се явява от страна на изпълнител "БТ-ИНЖЕНЕРИНГ" ЕООД, ЕИК 13102448 по 16 проекта по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ с предоставена безвъзмездна финансова помощ по програмата на стойност общо за всички проекти **168 235 944** лв., като подписаните договори с този изпълнител са в размер на **13 052 582** лв. Приложение

Денис Ботев Табаков взема активно участие в срещи с УО на ОПЮС, надлежно документирано с паметни записки и аудио записи от срещите. Приложение .... паметни записки и записи от срещи на общините Видин, Асеновград. По информация на служителите, отговарящи за конкретните проекти, същите са били принуждавани да коментират проблеми и да дават варианти на решения на неофициални срещи при заместник главен директор в присъствието на гореспоменатото лице.

Не става ясен начинът на подбор на конкретния изпълнител, като съгласно публичния Списък на лицата, одобрени в проведеня Централизиран конкурс за избор на външни оценители в процедурите по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, одобрените лица са 210 на брой, като голяма част са в същото професионално направление като цитирания изпълнител. Приложение 11 - списък от официалната интернет страница eufunds.bg

3. Сключен договор № 34-65/09.07.2020 г. в размер на 28 560,00 лв. с изпълнител Цветелина Петрова с предмет: „Преглед и осъществяване на контрол на съответствието и качеството на изпълнените дейности от бенефициентите в етап I от процедура „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух“ и предоставените от тях предложения за определяне на параметри на втория етап на проектите.“ на обща стойност **111 442 101,58** лв. Към момента в дирекцията няма данни по какъв начин е ангажиран този изпълнител, от началник отдел „Програмиране и планиране“ е подадена автобиография на въпросното лице и със същото е сключен договор.

Няма информация, защо не е ангажирана ресорната дирекция ОЧВ в МОСВ, която е компетентна за определяне на политиките в сектора

4. Сключен договор № Д-30-4/01.02.2021 г. на стойност 9 600,00 лв. с изпълнител Валентин Стойчев Панчев за предоставяне на консултантски услуги, свързани с иницирането и провеждането на обществените поръчки.

По гореизброените договори няма информация, как е определяно възнаграждението, извършван ли е подбор, направени ли са допълнителни проверки.

- Наличие на съмнение за обвързаности на определени изпълнители при изпълнението на голяма част от проектите в сектор „Отпадъци“:

Прави впечатление фактът, че определени изпълнители под различна форма изпълняват проектите в сектор отпадъци, „Балканика енерджи“ АД, Екосол България АД, БТ Инженеринг ЕООД.

Констатирано е, че едно и също лице Аглика Павлова Георгиева участва като представляващ обединението или член на същото при изпълнението на проектите за компостиращи и сепариращи инсталации по ОПЮС. Общият размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ за 13 бр. проекти е **133 428 620** лв., от които сключените договори с обединения, свързани с цитираното лице са на стойност **95 354 541** лв. - Приложение 7

- Сключване на договори, финансирани по ос 6 с изпълнители, на които се предоставя налична информация за планираните действия и определяне на рамките за финансиране по програмата, като същите тези изпълнители изпълняват и част от планираните мерки по програмата. Прави впечатление участието на едни и същи изпълнители, които изготвят и отговарят за стратегически документи, в резултат на които се реализират мерки по програмата и се усвоява значителен ресурс.

Сключен договор № 34-129/03.12.2019 г. с изпълнител "ДИКОН ГРУП" ЕООД ЕИК 121376124 на стойност 179 400,00 лв. с предмет „Разработване на Национална приоритетна рамка за действие за Натура 2000 “за многогодишната финансова рамка за периода 2021-2027. Същото дружество участва като изпълнител по проекти по програмата, които реализират мерки на обща стойност 65 791 895,00 лв., финансирани по приоритетна ос 3 „Биоразнообразие“ с бенефициенти дирекция НСЗП, ИАОС и ГД ПЗБН. Приложена справка с обща стойност на предоставената безвъзмездна помощ от ОПОС и стойността на договори с изпълнител ДИКОН. Приложение 7

Предоставена безвъзмездна финансова помощ за 11 бр. проекти на обща стойност 7 458 941,29 лв. с бенефициент СДРУЖЕНИЕ "Асоциация наука за природата" по приоритетна ос „Биоразнообразие“, в следствие при изпълнението на АДФП се наблюдава хаос при възлагането на обществени поръчки по реда на ПМС 160. При осъществяване на контрол по законосъобразност на проведените обществени поръчки и сключените договори след изпращане на писмо за налагане на финансова корекция по договори с изпълнители, същите са прекратявани и отново обявявани, като междуременно е търсено съдействие и разпоредено устно от заместник директор за ускоряване процеса на осъществяване на последващ контрол.

Във връзка с констатациите, изложени по-горе в Приложение 7 е представена детайлна информация.

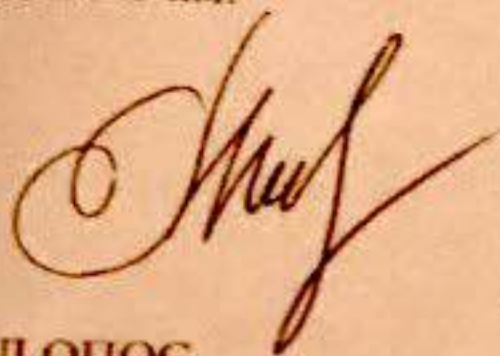
- Индикации от експерти за оказване на натиск, търсене на решения пред изпълнители по договори при срещи на УО с бенефициенти: Приложение 8 -Запис и паметна записка от среща с община Костинброд
- Умишлено забавяне на налагане на ФК вкл. И такива със задължителен характер от външни институции -Приложение 3 -доклад на ИА ОСЕС.
- Забавяне при издаването на актове за публично държавно вземане, което рефлектира може да доведе до натоварване до бюджета на МОСВ допълнително.
- Липса на адекватни решения по отношение прилагането на ФИ, важни за програмата и важни за ЕК и по отношение на тенденциите за прилагането на ФИ в следващия програмен период. Към настоящия момент напредъкът по ФИ е незначителен, като прави впечатление, че специално за приоритет „Отпадъци“ въпреки усилията на Фонд на фондовете за осигуряване на договори с крайни получатели, ГД ОПОС е дала становища без да се изиска становище от компетентната дирекция в МОСВ, с което се компрометира изпълнението на ФИ .
- Сключване на споразумение с ЕИБ без да бъдат отчетени коментарите по проекта на споразумението на всички отдели, което на етап изпълнение води до трудности и съмнение за двойно и тройно финансиране на определени дейности. Приложение 9 становище по електронен път на началник отдел „Мониторинг“
- Предприемане на палиативни действия за решаване само краткосрочно на проблеми.
- Липса на комуникация с ресорната генерална дирекция „Околна среда“ при подготовка на програмата за следващия програмен период. Няма налична размяна на кореспонденция, информация за срещи.
- Множество коментари по проекта на програмата за околна среда 2021-2027 от ЕК, въпреки че програмата е на трета версия коментарите са 42 на брой, голяма част от тях съществени.
- Липса на синхронизация на ПОС 2021-2027 с актуалното европейско законодателство в секторите на интервенция.

- Проблемни проекти, по които бенефициентите са ресорни дирекции на МОСВ без адекватни мерки и решения за преодоляването на проблемите. ИАОС, НСЗП-подготвени доклади от началник отдел и експерти, които не са взети под внимание. Приложение 10- проекти на доклади на отдел Мониторинг.

Уважаеми господин Димитров,

За краткото време, в което изпълнявам длъжността главен директор бих искала само да акцентирам на основните проблеми, с които се сблъсках и в последствие бих желала да Ви предоставя детайлна информация относно проблемите, набелязаните мерки и предприети действия за преодоляването им.

С уважение,

Гергана Грозданова
и.л. гл. директор на ГД ОПОС